

ปัญหาของครูสังคัมศึกษาในการพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์
โบราณสถานและโบราณวัตถุของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6

นางสาวเพียว วิไลโรจน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

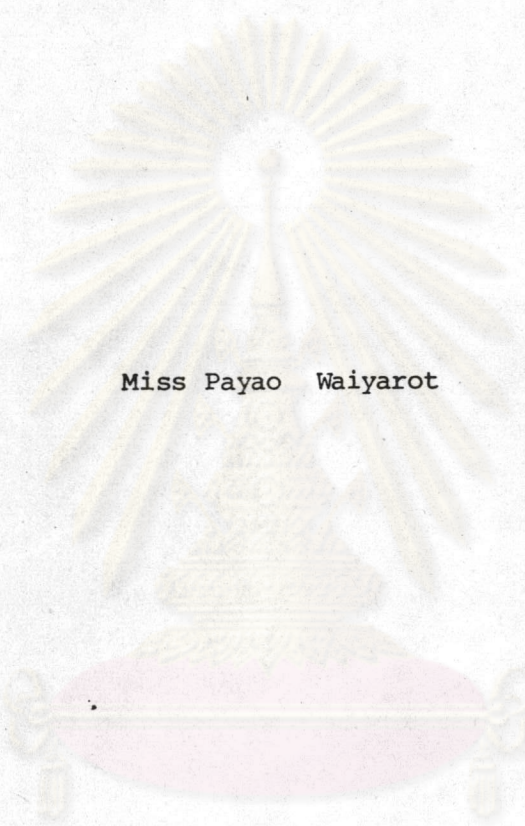
ISBN 974-568-350-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014239

110293553

SOCIAL STUDIES TEACHERS' PROBLEMS IN DEVELOPING ATTITUDE
TOWARDS PRESERVATION OF ANCIENT MONUMENTS AND,
ANTIQUES OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS,
EDUCATIONAL REGION SIX

Miss Payao Waiyarot

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education
Graduate School

Chulalongkorn University

1987

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาของครูสังคมศึกษาในการพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์โบราณสถาน
และโบราณวัตถุของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6

โดย นางสาวเพียว วิไลโรจน์

ภาควิชา มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยค้ำส่งตราจารย์ ดร.วลัย อารุณี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

[Signature]
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ค้ำส่งตราจารย์ ดร.ถาวร วีรราชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature]
..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยค้ำส่งตราจารย์พิบูลศิริ วาสนลัมสิทธิ์)

[Signature]
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยค้ำส่งตราจารย์ก้องแก้ว เจริญอักษร)

[Signature]
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยค้ำส่งตราจารย์ ดร.วลัย อารุณี)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

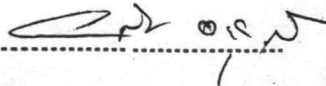
เผยแพร่โดยโรจน์ : ปัญหาของครูสังคมศึกษาในการพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6 (SOCIAL STUDIES TEACHERS' PROBLEMS IN DEVELOPING ATTITUDE TOWARDS PRESERVATION OF ANCIENT MONUMENTS AND ANTIQUES OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS, EDUCATIONAL REGION SIX) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.วลัย อารุณี, 140 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาของครูสังคมศึกษาในการพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 6 ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน และด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ผลการวิจัยพบว่า ครูสังคมศึกษา 350 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา 48 แห่ง ในเขตการศึกษา 6 มีปัญหาปานกลางในการพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ทั้งด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน และด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เมื่อพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนพบว่า มีประเด็นที่เป็นปัญหามากดังต่อไปนี้ 1. แหล่งวิทยากรส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพฯ ครูในต่างจังหวัดไม่สะดวกในการยืมสื่อการสอนไปใช้ 2. โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนเพื่อการพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุของนักเรียน 3. นักเรียนขาดทักษะในการวิเคราะห์วิจารณ์ และนักเรียนไม่สนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับโบราณสถานและโบราณวัตถุ 4. เนื้อหาในหลักสูตรสังคมศึกษามีมาก แต่เนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุโดยตรงมีน้อยเกินไป ทำให้การพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุทำได้ยาก 5. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรไม่ได้เน้นการพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุ 6. เวลาเรียนมีจำกัด และการสอนเน้นเนื้อหาวิชาในหลักสูตรทำให้การสอดแทรกการพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุทำได้ยาก 7. การประเมินพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงเจตคติต่อการอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุทำได้ยาก เมื่อพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรพบว่า มีประเด็นที่เป็นปัญหามากดังต่อไปนี้ 1. โรงเรียนขาดครูหรือผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุ และขาดความร่วมมือของครูและนักเรียนในการจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ 2. นักเรียนจำนวนมากไม่มีโอกาสเข้าร่วมชมรมอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุ ดังนั้นจึงขาดกำลังนักเรียนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 3. นักเรียนส่วนใหญ่ขาดเงินที่จะเข้าร่วมกิจกรรมทัศนศึกษา และการจัดทัศนศึกษาส่วนใหญ่เน้นการเที่ยวชมสถานที่มากกว่าการพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุ

ภาควิชา มัธยมศึกษา
สาขาวิชา การสอนสังคมศึกษา
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

PAYAO WAIYAROT : SOCIAL STUDIES TEACHERS' PROBLEMS IN DEVELOPING ATTITUDE TOWARDS PRESERVATION OF ANCIENT MONUMENTS AND ANTIQUES OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS, EDUCATIONAL REGION SIX. THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. WALAI ARUNEE, D. Ed. 140 pp.

The purpose of this research was to study the social studies teachers' problems in developing attitude towards preservation of ancient monuments and antiques of secondary school students in Educational Region Six by classroom instructional activities management and co-curricular activities management.

It was found that 350 social studies teachers from 48 secondary schools in Educational Region Six had problems at moderate level in developing attitude towards preservation of ancient monuments and antiques of secondary school students by classroom instructional activities management and co-curricular activities management. When considering the problems concerning classroom instructional activities management in detail, it was found that the following problems were at high level: 1. Most of the educational resources were in Bangkok so the teachers in provincial areas were inconvenient in borrowing some instructional media. 2. The schools lacked budget for providing instructional media for developing students' attitude towards preservation of ancient monuments and antiques. 3. Students lacked critical thinking skills and were not interested in studying about ancient monuments and antiques. 4. There was a large amount of content in the social studies curriculum but there were less topics concerning the development of attitude towards preservation of ancient monuments and antiques so the development of such attitude was difficult. 5. The curriculum objectives did not emphasize the development of attitude towards preservation of ancient monuments and antiques. 6. The time allotment for social studies instruction was limited and teaching procedures emphasized subject content so integrating the development of attitude towards preservation of ancient monuments and antiques was difficult. 7. The evaluation of students' behavior indicating attitude towards preservation of ancient monuments and antiques was difficult. When considering the problems concerning co-curricular activities management in detail, it was found that the following problems were at high level : 1. The school lacked able teachers and personnels to manage activities for developing students' attitude towards preservation of ancient monuments and antiques and also lacked cooperation from teachers and students to manage voluntary activities. 2. Most students did not have the opportunity to participate in the preservation of ancient monuments and antiques club so student members were not enough to manage co-curricular activities. 3. Most students lacked money for field-trip activity and most field-trips emphasized sightseeing rather than developing attitude towards preservation of ancient monuments and antiques.

ภาควิชามัธยมศึกษา.....
สาขาวิชา การสอนสังคมศึกษา.....
ปีการศึกษา 2530.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ๐๐๖

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยคําสตราจารย์ ดร.วลัย อารุณี อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ข้อคิดเห็น คำปรึกษา คำแนะนำ และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ลุ่ม้าเล่มมอดตลอดมา ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิ คือ รองคําสตราจารย์ ดร. นาดยา ปิสิมรนาหนท์ รองคําสตราจารย์ ดร.สิริวรรณ ศิริพล และผู้ช่วยคําสตราจารย์ ดวงกมล สิมเพ็ง ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการตรวจลอบ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้แบบลอบถามมีคุณภาพยิ่งขึ้นผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของทุกท่านที่กล่าวนามข้างต้นที่ให้ความช่วยเหลือจนงานวิจัยนี้สำเร็จด้วยดี

อนึ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ และขอบคุณ อาจารย์สังคัมศึกษาตามโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อน ๆ ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือให้งานวิจัยนี้สำเร็จด้วยดี

เพียววี ไวยโรจน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4
2 บรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
1. การค้นคว้าจากตำราและเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาเจตคติ ต่อการอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีดังนี้	6
1.1 ความหมายของเจตคติ	6
1.2 ลักษณะของเจตคติ	8
1.3 องค์ประกอบของเจตคติ	12
1.4 การวัดเจตคติ	17
1.5 การพัฒนาเจตคติ	21
1.6 ความหมายของโบราณสถานและโบราณวัตถุ	33
1.7 สาเหตุการทำลายโบราณสถานและโบราณวัตถุ	38
1.8 การอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุ	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

1.9	ความสำคัญของการพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์ โบราณสถานและโบราณวัตถุของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ...	44
1.10	วิธีการของครูสังคมศึกษาในการพัฒนาเจตคติต่อการ อนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษา	46
2	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ.....	48
3	วิธีดำเนินการวิจัย	62
	การศึกษาค้นคว้า	62
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	62
	ตัวอย่างประชากร	64
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	65
	การวิเคราะห์ข้อมูล	65
4	การวิเคราะห์ข้อมูล :.....	67
	ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	67
	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของครูสังคมศึกษาในการพัฒนาเจตคติ ต่อการอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษา ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนในห้องเรียน	70
	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของครูสังคมศึกษาในการพัฒนาเจตคติ ต่อการอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษา ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	75
	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาเพิ่มเติม และข้อเสนอแนะของครูสังคมศึกษาในการพัฒนา เจตคติต่อการอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษา ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนในห้องเรียน และ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	79

บทที่	หน้า
5 สรุปลผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	81
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	81
ตัวอย่างประชากร	81
วิธีดำเนินการวิจัย	82
สรุปลผลการวิจัย	83
อภิปรายผลผลการวิจัย	86
ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย	98
บรรณานุกรม	101
ภาคผนวก	110
ประวัติผู้วิจัย	130

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงสถานภาพของครูสังคมศึกษา	67
2	แสดงปัญหาของครูสังคมศึกษาในการพัฒนา เจตคติต่อ การอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษา ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในห้องเรียน	70
3	แสดงปัญหาของครูสังคมศึกษาในการพัฒนา เจตคติต่อ การอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษา ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	75

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย